

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE
WE SRZODE DZIA 25. LUTEGO ROKU 1767.

Z TUREK

Z Carogrodu d. 28. Stycznia.

Wszystkie elementa na tutey-
 szego Miasta zruinowanie sprzy-
 sległemi być zdaia się. Ziemia
 trzęsieniem, powietrze zarazą,
 woda zalaniem, ogień pożarem
 tuteyżze naypiękniejszye domy
 niszcza. Między 12 i 13 dniem
 przeszłego miesiąca zgorzał tu
 Pałac *Taher Agi* nayozdobniejszy
 między strukturami Sztam-
 bulskimi. Dnia 14 przeszle-
 go miesiąca Pofel Cesarzski Pan

Brugnard miał audyencyą w

W. Wezyra, na ktorey odebrał
 odpowiedź na list oznaymujący
 o wstąpieniu W. Xiążęcia To-
 skańskiego na Xięstwo.

Z WŁOCH

Z Rzymu d. 31. Stycznia.

Dnia 29 przeszłego miesiąca Senat
 zasiadał w Kapitolu, gdzie zgo-
 dnie przyjął Pana *Marka Vivaldi*
Armentieri Szlachcica Genueńskiego
 go za Szlachcica Rzymskiego
 Trzey Matematycy Florencki,

Wenecki, i Medyolański, których Ociec S. mianował na oglądanie wód trzech poselstw powrócili z swojej podróży i dali swe zdania względem owych błęd.

Z Florencyi d. 1. Lutego.

Wszyscy Panowie, którzy bywają u tutejszego Dworu chcąc okazać radość nadzwyczajną z szczęśliwego rozwiązania Xiężny Jeymei postanowili dać przy końcu Karnawału wielką ucztę i wyposażyć 100 panien ubogich, które dnia naznaczonego mają iść w procesyi do Katedralnego Kościoła z swemi przysiężnymi małżonkami, i po ślubie danym przez Arcy-Biskupa tutejszego udadzą się na obiad okazale przygotowany, do którego będą ciż Panowie onych Dobrodzieie służyli. *Z Monte-San Savino* oznajmiają, iż tam dwie niewiały znalezione zagrzebione w śniegu, który temi czasy tak obficie tam spadał. Obywatele Miasta *Monte-Pulsiano* postanowili obrócić wszystkie wydatki, które przed tym czyniono na Karnawałach, na jałmużny dla wspomżenia ubogich; z tey przyczyny zgromadziwszy się i złożywszy znaczną sumnę kazali za nią zakupić zboża, którym żebraków karują. Biskup i Dachowiec

stwo tegoż Miasta złożyli także znaczne summy na tenże koniec.

Z Liworny d. 28. Stycznia.

Wiadomości z morza teraz odebrane są najsmutniejszy. Nawalności straszliwe, które od kilku dni panowały, zatopiły kilka okrętów. Codzień prawie zbieramy na nalzych brzegach towary, z morza wyrzucone.

Z H I S Z P A N I I

Z Madrytu d. 14. Stycznia.

Król Jmć kazał sporządzić rejestr wszystkich w Bibliotece Eskuryalkiej znajdujących się rękopisów i do druku go podać. Już pierwsza część Arabskich jest wydrukowana. Greekich teraz i Lacińskich zaczyna się. Król Jmć pokazując przywiązanie swoje ku naukom i ku uczonym ludziom mianował Grzegorza *Mayanz* i *Siscar* przed tym Nauczyciela prawa w Walencyi Akademią *di Casa i Corte* w Walencyi z pensją roczną od 2000 Czerw. Złotych, ażeby mógł tym łacniej pilnować nauk i piśmami swoje Królestwo oświecać. We trzode przeszłą Dwór cały wyjechał do *Palacu Parde*.

Z FRANCYI

Z Paryża d. 30. Stycznia.

Dnia 23 tego miesiąca Patronowie Królewscy donieśli Jzborn zgromadzonym Parlamentowym o odpowiedzi Królewskiej na „stępującej daney dnia 17. Dziwuję się, że mdy Parlament skazuię nową boiaźną względem Urzędników, których honor niędy na sztych nie był wydany. Jest to nieudac moiey sprawie, dliweści ani dobroci, czyniąc znów u tę sprawę, o której że Parlament myśleć zaniecha, spozdiewam się Jzby zagromadzone nazaczyły Kommissarzów na uważenie tey odpowiedzi. Mówią tu że Juryzdykcya Rady W. byłaby już innym kształtem rozporządzona, gdyby Pan *Gilbert des Voisins* Konsyliarz Stanu, któremu polecono nowy kształt uważyc, nie był zatrudnioay po grzebem Syna swego.

Z Paryża d. 3. Lutego. Dnia 25 przelzłego miesiąca Pan *Thomas* miał honor ofiarować Królowi Jmci i całej Familii Królewskiej mowę swoię, którą miał, gdy był przyimowany za Akademika. Pan *Pomme* ofiarował także Królowi Jmci trzecie przedrukowanie swoiey Książki o waporach.

X. Biskup Hrabia de Noyon,

Xiążę de Noailles, Xiążę de Fronfac i Xiążę de Villeroc są przyięot dnia 29 przelzłego miesiąca za Parów w Parlamencie: w przytomności całej Familii Królewskiej.

Z ANGLII

Z Londynu d. 1. Lutego.

Dnia 31 po południu wysłano Kuryera do Hrabia de Chatham, który miał wyiechać z Bath do swoich dobr *Burton-Bynsent* leżących w Hrabstwie *Sommer set*. Wielu tu jest, którzy rozumieją, że Pan ten nie będąc kontent z powodzenia spraw publicznych zamysła oddaliwszy się z Londynu całe życie swe w zatajeniu przepędzić. Jeszcze na Boże narodzenie założyli się niektórzy o 200 Funtów Szterlingów, że trzech miesięcy on niedotrwa na swym urzędzie. Ciekawie wyglądamy końca miesiąca Kwietnia następującego. Tym czasem zawsze co nowego przeciw temu Panu wymyślają. Jeśli mowi Pisarz, nasze taxy równie iako i długi narodowe coraz się powiększają, jeśli niemamy już względu na cęzar który dźwiga naród, jeśli nie myślono za panowania przelzłego wiakim stanie ma albo powinne znaydo-

wać się to Królestwo w przeciągu 20 lat; rzecz pewna jest, że każdy widzi, iż zbliżamy się do zguby naszej. Sąsiedzi nie dopuszczą nam używać pokoiu, mają oni pilne oko na pomnożenie ustawiczne długów naszych: z których co wyniknie za poczęciem nowej wojny, uważmy. Minister najmiłszy pospółtwa izali może zebrać posiłki dawniejszym sposobem w krótkim czasie? Mielśmy już takiego, któremu co do przychylności narodu żaden wyrównać nie może, który mogłby większą część z Kraiu wybrać pieniędzy, lecz odmiana serca ku niemu narodu pokazuje, że niemożna dufać ludziom. Izali nas nieupewniono o Ekonomii publiczney rozporządzeniu najoszczędniejszym? Już wszystkie obietnice kredyt straciły. Każda odmiana w rządach, izali nie przybliży nas do zguby? gdy ciągnie zawsze za sobą nowe wydatki, w sobie niegodziwe, nieprawdne narodowi i zgorzliwe z nich pożytkującym osobom? Powróćcie do urzędu tego, którego wszystkie pióra i języki chwaliły, izali nie przyczynia nam jednego miliona do wypłacenia w prowizyach, a to na peniye

nowe wszędy &c. Jeszcze to nie widać. Jeszcze on pracuje około nowych projektów na pozor pięknych, które jeśli zaczną, Ministrowie następcy jego będą musieli koniecznie kończyć. Hrabia *de Temple*, który przed tym najpierwszym był przyjacielem *Pitta*, jest teraz najgroźszym nieprzyjacielem Hrabia *de Chatham*. Y temu Krytyka nie przepuszcza. Pod rządami (mówi Krytyk) zmarłego Hrabia *d' Oxford* były dwie strony, *Whigsów* i *Torysów*. Wszyscy na ten czas mówili, że gdyby tych przeciwników pogodzone, moglibyśmy całą Europą rządzić. Teraz po zniesieniu tych partyi, nie wiem, jeśli w lepszym zostaniemy stanie? W ten czas robiono według maxym polityki, teraz według przepisów interessu &c.

Miasto nowe będzie założone wkrótce *Thutershill*. Abrys onego również jest okazały iako piękny. We środku tego Miasta będzie Wysep fossami w koło otoczony okrągły, na którym Kaffiarnia i Sale dla gości piękne będą wystawione. Cztery mosty dadzą do niey przyśstęp ze czterech wielkich ulic. Penwny Pan daie na to zabudować nie 150,000 Funtów Sztelingów

SUPPLEMENT

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

WE SRZODĘ DNIA 25. LUTEGO ROKU 1767.

Z Turynu d. 24. Stycznia. Baron de Choiseuil Posel Francuzki miał dnia 8 tego miesiąca audyencyą prywatną u Króla Jmci, na której prosił o Xieźniczkę Maryą Teresę de Carignan za Xieźcia de Lamballe. Jednegoż czasu oddał list pisany z tey okoliczności od Króla Chrześciańskiego. Dnia 14 Król Jmć Pan nasz kazał ogłosić to Małżeństwo Urzędnikom Koronnym Kawalerom *Annociady* i Panom przednieyszym Dworskim, którzy mają pozwolenie weyścia do Jego Gabinetu. Kontrakty Małżeńskie są podpisanę dnia 17, którego też Xieźniczka zaręczona wyiechala do Francyi.

Z Lausanne d. 26. Stycznia. Zamieszanie w Genewie jest niezwyoczayne: o którym list z tamtąd pisany dnia 20 tegoż miesiąca nas uwiadomia: „Zyiomy teraz w czasach barzo krytycznych, Miasto nasze z strony Francyi jest woyskiem nieprzyacielskim opasane, które nie tylko przystep do nas zabrania, lecz w szyskie poczty i karety przytrzymuje, jako niedawno z Karetą Lugduńską się stało. Przegląda wszystkie paki i nie dopużca nam ich donosić. Armaty też są rozstawione wzdłuż naszych granic. Nadto grożą nam 20,000 woyska nowego. Nędza wielka Obywatelów niezmiernie trapi: ani chleba, ani innych żywności dostać nie możemy.

Z Sienny d. 28. Stycznia. Stanęły tu wozy z garderobą Xieźąt Jchmcidw, którzy postanowili w tuteyszym mieście post wielki przemieszczać i oglądać różnemi czasy nowo założone olady w okolicy tuteyszey. Do Florentyi przypędzone

przez Liwornę znaczną liczbę dzielnych koni i mułów do sta-
ien Xiążących.

Z Przemysła d. 9 Lutego. Za Instrumentem Jmci X. An-
drzeia Stanisława Kołtki Młodzieiowskiego Biskupa Przemys-
skiego Podkanclerzego Koronnego, Jmć X. Jozef Działoł Ar-
chidyakon Kathedry tuteyszey *qua Plenipotentarius Delegatus*
supplevit vices J. W. Pasterza tej Dyecezyi w wzięciu possessyi
do Kathedry i całej Dyecezyi. Po kilkadziesiąt razy na *Salve*
wydanym z armat ogniu, przez delegowanych *á Reverendissimo*
Capitulo Jchnciów XX. Wiśniowskiego Kustofza, i Małyżkę Ka-
nonika Kathedralnego Przemyskiego, zaproszony z Palacu Jmci
X. Biskupa *Proceffionaliter* do Kathedry był wprowadzony, gdzie
ad Valvas Ecclesie Kapituła zgromadzona tegoż Jmci X. Delega-
ta przyjmowała. Po którym wprowadzeniu i wzięciu Possessyi
podług zwyczajney w tej mierze Ceremonii, odprawił tenże
Jmć X. Delegat Wotywę, *in gratiarum actionem DEO*, za wyniesie-
nie na tę dostojność Pasterką dystyngwanego Godnością i
Ministrowem Koronnym Jmci X. Biskupa swego. Podczas
którey Wotywy nieustannie z armat bicie dalo się słyszeć Ka-
zanie miał Przewielebny w Bogu Xiądz Wiktor Felkier Re-
format *Ordinarius ejusdem Cathedralis Concionator ex Themate Ecce spon-*
sus venit, exiit obviam Ei. Katedrze i całej Dyecezyi z tak po-
żądanego Pasterza uszczęśliwienie wyrażając. Po skończoney
Wotywie śpiew. ne było: *Te DEUM Laudamus* przy rzęśliwym
z armat odgłosie. Potym odprowadzony Tenże Jmć X. Dele-
gat *in assistentia Capituli ac Cleri Sacularis & Regularis* do Palacu,
tam Jurisdycyą Biskupią Jmieniem J. W. Pasterza ufundował.
Gdzie Jmć X. Włosławski Dziekan Kathedralny od całej Ka-
pituly, á Jmć Pan Kasztellan Przemyski Jmieniem całej Ziemi
w mowach swoich wyrazili obfite ukontentowanie z pożytkania
J. W. Ministra Koronnego za Pasterza swego; miał także moję
diserto ore Jmć P. Plaxiukiewicz Pifarz Konystorski witając
Jmci X. Delegata w Osobie Jmci X. Biskupa zaiadającego. Po
tym dał Obiad Jmć X. Delegat na Osob kilkadziesiąt. Na któ-
rym jako i na ceremoniach wszystkich znajdował się Jmć Pan
Kasztellan Przemyski *in numerosa* Jchnciów Panów Urzęduików

i Ziemi *frequentia*, Tudzież Jchmć XX. Prałaci i Kanonicy *cum*
Clero Seculari & Regulari copioso Pódezas Obiadu spełniane by-
ły zdrowia J. K. M. C. P. N. M. i Nayiaśnieyszey Familii zoso-
bliwzemi respektu i wdzięczności oświadczeniami za tak Go-
dnego i dobrego Pasterza. Tudzież zdrowie Tegoż J. W. Pa-
sterza jako publicznym kredytem i zasługami w Oyczyźnie
znakomitego tak z górných wyroków tey szczęśliwie zdarzo-
nego Dycezyi. Także zdrowie Jmci X. Arcybiskupa Lwowkie-
go jako Metropolity, przytym i zdrowie J. O. Xiążęcia Bisku-
pa Warmińskiego, z wyrażeniem ukontentowania, że z Probo-
stwa tey Katedry na dostojność Xięstwa Warmińskiego wy-
niesiony został, które to spełniane zdrowia Rezonancya rzęsi-
stego z armat ognia i Kapelli ogłażala, z ukontentowaniem i
przyzwolitą dla wszystkich satysfakcyą tak dalece, że nic nad
jedyną upragnionego J. W. Pasterza przytomność, pożądaniu
niezbýwało.

Z Piotrkowa d. 18 Lutego. Za rozestaniem tu po Kościo-
łach od Jmci P. Woiewody Mazowieckiego, Duchowieństwo
odprawia Msze Święte za Duszę Jmci P. Jana Hülzená Woie-
wody Mińskiego i Dzwony trzy razy na dzień też śmierć ogła-
żają.

Z WARSZAWY DNIA 25. LUTEGO.

Xiążę Jmć Woiewoda Ruski dnia onegdajszego z okazji
przypadley w przeszłą Sobotę doroczney Uroczystości Jmienia
Xiężny Jeymci Kanclerzyny W. W. X Lit. wspaniałą w Wil-
lanowie dawał ucztę, na której Nayiaśnieyszy Król Jmć P. N.
M. wraz z Państwem tu przytomnym znajdować się raczył.

Jmć P. Granowski Woiewoda Rawki przybywszy tu świe-
żo, miał honor na dniu wczorajszym prezentowania się Królo-
wi Jmci P. N. M.

W przeszłą Sobotę obrany jest zgodnemi głosami Prezy-
dentem Warszawy Jmć P. Dulfus *Eques auratus*, a Woyten Jmć
P. Withoff także *Eques auratus*. Oba ci Jchmć już nieraz byli
Prezydentami Warszawskimi z publicznym wszystkim ukon-
tentowaniem.

Kommissya Rzeczypospolitey Skarbu Koronnego w Kade-

eyi Miesiąca terazniejszego żądającym sprawiedliwości przy-
spieszającą akceleracją Spraw, *non intermittendo* czynności w rozrzą-
dzeniach Ekonomicznych ku dobru publicznemu i prywatnemu
potrzebnych. Regimentowi Łanowemu ponieważ Rzeczpo-
spolita Poręczyła do proporeyi innych Infanteryi polepszone w
gotowiznie z Kassy Skarbu Koronnego wypłacać nakazała, a z
Łanów i Sędytów Wybranieckich należytość od Possessorów
tychże Łanów przez Starostw i Dzierżawców Królewskich
zaraz przy Kwarcie do tegoż Skarbu Koronnego wnoszony
być ostrzegła; Przeto ustanowieniu Od Rzeczypospolitey tak-
owemu aby dosyć się działo zaraz od następującej Roku tera-
niejszego Raty Marcowej, Kommissya względem tegoż Łano-
wego Uniwersał swódy z przepisem nieochybnego pomienione-
mu Rozrządzeniu Rzepltey dosyć czynienia wydawszy, onże
dla wiadomości publiczney po Grodach rozesłała, z Żydów o
fałszowanie Czerwonych Złotych obwinionych, i dotąd w wię-
zieniu zostających, jeden imieniem Jakub Salamenowicz z Ra-
dzik *de Complicitate* takowey niegodności w Sądzie Kommissyi
przekonany, na śmierć osądzony w następujący Piątek exe-
kwowany będzie; którego dnia i względem innych takowych-
że Żydów iako i Katolika w Krakowie srebrną Monetę fałszu-
jącego, Dekret *pro qualitate delictorum* spadły promulgabitur, o-
czym następującą doniesie się Poczta. W tymże Kommissyi
Sądzie, Sławetny Mianke Mieszczanin Wschowski za to, że o-
żyto w Roku przeszłym Prawem ustanowioną nie na nową, lecz
na starą miarę Wschowską kontraktował, pięćset Grzywien
ukarany został.

Wielkie na Wiśle po tey zlodów uprzatnieniu wzbiera nie
wody, zatopilo niziny tutajsze, przez co znaczne niektórym
są poczynione szkody.

Znayduie się tu w Warszawie Niemiec zdalny do służby za Ka-
merdinera, który umie fryzować i pięknie po Francusku i po Łacinie pi-
sać, Zonę ma, która doskonała jest w wszelkich robotach biurowych.
Ktoby potrzebował tych osób, może doskonałą wiadomość mieć w
Drukarni Mitzlerowskiej.